Oulu-lehti 20.12.1979
Kuvat: Atte Kalajoen kokoelmat

Panu

Limunaatia ja öörfiiloja

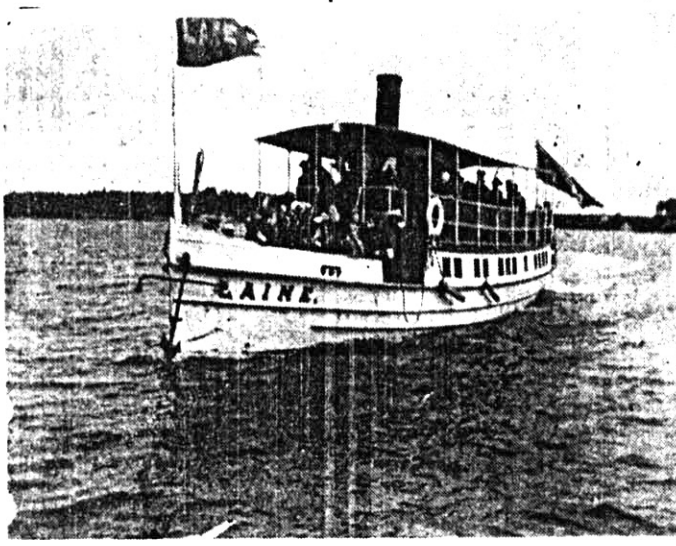

"Ranta rauhainen saavutetaan", soittaa torvisoittokunta kun Laine lähestyy Muhoksen rantaa 18. 8. 1915. Pelastusarmeija on huviretkellä, kertoo Erkki Flinckin teksti. Henkilöistä mainitaan ensaini Wäänänen ja luutnantti Laine. Aili Flinckin kuva.

Pelastusarmeijan joulupadat ovat ilmestyneet kadunkulmiin, joulu on jo ovella. Markkinarummutuksessa ei ole koskaan ollut joulumieltä, mutta tiernapoikien näkeminen on voinut säväyttää jo paljonkin ennen joulua ja sitten joulupadat.

Myös ensimmäiseen toimitustyössä kokemaani jouluun liittyy Pelastusarmeija. Toimittajan työ on paljolti rutiinia, ja niinpä otin rutiiniasiana työlistaan minulle merkityn kutsun olla todistamassa Oulun-osaston järjestämää juhlaa kaupungin vähäosaisille. Työ kuin työ, mentävä oli, vaikka kiirekin oli olevinaan. Mutta sieitä se vasta oikea joulumieli löytyi! Pelastusarmeijan korkeassa salissa, tuossa nyt jo aikoja sitten puretussa vanhassa jyrkkäkattoisessa puutalossa Kakaravaaran reunassa, oli tunnelmaa. Vuosi sen jälkeen elin tuonjuhlan uudelleen muistoissani ja kirjoitin iloisesta ja lämmittävästä kokemuksestani kertomuksen lehtemme joulunumeroon.

Joulun alla soi myös Pelastusarmeijan "Sotahuuto". Ystäväni Helsingissä kertoi, että Pelastusarmeijan suomalainen komentaja Jarl Wahlström, Oulun koulun poika, "mellanskolanin" kasvatteja 30-luvulta, oli Helsingin Stockmanin nurkalla myynyt omakätisesti 600 "Sotahuutoa". Komentaja oli kehottanut ohikulkijoita onnittelemaan 90-vuotiasta, mutta huomauttanut aina väliin, että ei hän vielä itse täyttänyt yhdeksääkymmentä. Siihen olisikin eräs ukkeli, ohikulkija, huomauttanut: "Et sinä kyllä siltä näytäkään, kahdeksankymmentä korkeintaan."

Ystäväni oli kuullut tämän komentajan omasta suusta osallistuessaan hänen johtamaansa pelastuskokoukseen, joka järjestettiin Pelastusarmeijan Suomeen tulon 90-vuotispäivänä tunnilleen ja minuutilleen samalla kellonlyömällä kuin 1889 ja tarkalleen samalla paikalla kuin 90 vuotta sitten. Sen kadun nimi oli silloin ollut Sirkuskatu, ja kokous oli pidetty ratsastusmaneesissa, jossa sirkuksilla oli ollut tapana esiintyä. Nyt se paikka on aukio Työväentalon edustalla, joten juhlakokous pidettin ulkoilmakokouksena. Sirkuskadusta on aikaa sitten tullut Paasivuorenkatu. Nimellä on kaikua työväenliikeen historiassa.

Muistellessamme tulivat puheeksi myös Pelastusarmeijan perustamisajat Lontoossa ja kuinka ennakkoluulottomat perustajat tekivät uusia sanoja tunnettuihin ja suosittuihin kapakkalauluihin. Uusia lauluja tutuin sävelin lauloivat sitten riemumieiellä sekä pelastajat että pelastettavat, mitä sitten maailman tavan mukaan eräät ahdasmieliset kristityt paheksuivat.

Tuostapa tuli mieleen, mitä Suomen mestari Niilo Hartikka äskeisen suuren urheilujuhlan yhteydessä kertoi Pelastusarmeijan maihinnoususta Muhokselle. Nikke sanoi muistavansa kuin eilisen päivän sen hetken, kun laiva — Lempi tai Laine! — lähestyi Muhoksen laituria ja torvisoittokunta sen kannella soitti ja pelastusarmeijalaiset lauloivat "Ranta rauhallinen saavutetaan". Kentällä järjestetyn kokouksen jälkeen oli sitten tarjottu lapsille limunaatia ja öörfiiloja, jota Nikke vieläkin muisteli: "Ei sitä ennen ollut saatukaan."

Usein sanotaan, että "tie miehen sydämeen", mutta eiköhän se käy sydämeen kuin sydämeen. Oikea asenne ja ote johtaa oikeisiin johtopäätöksiin. Meidänkin esikoisemme tuli kerran vuosikymmeniä sitten armeijan pyhäkoulusta ja kysyi silmät kirkkaana: "Äiti, ollaanko mekin sitten lapsisotilaisia?"

Pelastusarmeijassa on aina tajuttu rinnan hengen ja ruumiin tarpeet. Ilman toista ei olisi toistakaan. Muistankohan oikein, kun muistelen äskettäin nähneeni jonkin juhlakirjoituksen otsikossa sanat "Soppaa, saippuaa ja sympatiaa"!

Maittia ja mieltä joulunalustouhuihin!

Pelastusarmeija mukulakivisellä Pakkahuoneenkadulla Puistolan kulmassa. Keitä ovat tädit ja sedät? — Aili Flinckin kuva.